

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De testimoniis veteris testamenti ad idem pertinentibus. H

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Psalm 138.
Sapient. 1. b.
Esais 61.

uid dicit, Quo ibo à spiritu tuo? In lib. Sapientia dicitur, Spiritus sanctus disciplina effugiet fictu: benignus est enim spiritus sapientia. Esaias quoq; ait, Spiritus Domini super me.

De testimoniis noui Testamenti.

H

Esais 6. 6.
Ma. th. ult.

Amb. li. c.
1. de fide ad
Gratian.

Ioan. 1. f. lib.
1. ca eodem

1. Ioan. 5. b.

Ioan. 1. a.

Galat. 4. a.
Roman. 8. b.

Roman. 2. d.

Aug. de tri
nit. lib. 1. ca.
pit. 6.

NVNC vero post testimonia veteris Testamēti, de fide sanctę Trinitatis & vnitatis, ad noui Testamēti authoritates accedam⁹: vt in medio duū animalium, id est, testamentorū, cognoscatur veritas: & forcipe de altari sumatur calcul⁹, quo tāgātur ora fidelium: Dominus itaque Christ⁹ vnitatem diuinę essentia ac personarum trinitatē, aperte insinuat, dicens Apostolis, Ite, baptizate omnes gentes in nomine patris, & filii, & Spiritus sancti. In nomine vtique ait, vt Amb. ait in lib. 1. de Trin. non in nominib⁹, vt vnitatis essentia ostēdatur. Per nomina tria quę supposuit, tres esse personas declarauit. Ipse etiam ait, Ego & pater vnum sumus: vnū dixit, vt ait Ambros. in eodem, ne fiat discretio potestatis nature: & addidit, sum⁹, vt patrem filiūque cognoscas: scilicet vt perfectus pater filium perfectum genuisse credatur: & quod pater & filius vnum sint, non confusione personę, sed vnitatis nature Ioānes quoque in epistola canonica ait. Tres sunt qui testimoniū perhibent in cęlo, pater, verbum, & spiritus sanctus, & hi tres vnum sunt. Ipse etiam in initio Euāgelii sui ait: In principio erat verbū, & verbū erat apud Deum, & Deus erat verbū: vbi aperte ostēdit filium semper & æternaliter fuisse apud patrem, vt alium apud alium. Apostolus quoque aperte Trinitatem distinguit, dicens; Misit Deus spiritum filii sui in corda nostra. Et alibi, Si spirit⁹ eius qui suscitauit Iesum habitat in nobis, & c. Item alibi, Trinitas ē atque vnitatem euidentissimē cōmendat, dicēs: Quoniā ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria, Ex ipso vt August. in lib. de Trinitate

tate

tate ait propter patrem: per ipsum dicit, propter
filium: in ipso, propter S. sanctū. Per hoc vero quod
non ait ex ipsis, per ipsos, & in ipsis: nec ait, ipsis
gloria, sed ipsi: insinuauit hanc Trinitatem vnum
Deum esse. Sed quia singule pene syllabæ noui te-
stamenti, hanc ineffabilis vnitatis arcū Trinita-
tis veritatem cōcorditer insinuāt, inductioni te-
stimoniorū super hac re supersedeamus, & ratio-
nibus congruisque similitudinibus ita esse, prout
infirmetas nostra valet, ostendamus.

INCIPIT OSTENDERĒ, QVOMODO
per creaturam potuerit cognosci creator.

DISTINCT. III.

APOSTOLVS namque ait, quod inuisibilia
Dei à creatura mūdi, per ea quæ facta sunt, in-
tellecta conspiciuntur: sempiterna quoque
virtus eius & diuinitas. Per creaturam mundi in-
telligitur homo, propter excellentiam, qua excel-
lit inter alias creaturas: vel propter cōueniētiā,
quā habet cū omni creatura. Homo ergo inuisi-
bilia Dei intellectu mentis conspiciere potuit, vel
etiam conspexit, per ea quæ facta sunt, id est, per
creaturas visibiles vel inuisibiles. A duobus enim
iuuabatur, scilicet, à natura, quæ rationalis erat &
ab operibus à Deo factis, vt manifestaretur homi-
ni veritas. Ideoque Apostolus dixit. Quia Deus re-
uelauit illis, scilicet, dum fecit opera: in quibus ar-
tificis aliquatenus relucet indicium.

Prima ratio vel modus quomodo potuit co-
nosci Deus.

Nam sicut ait Ambrosius, vt De⁹, qui natura in-
uisibilis est, etiam à visibilibus posset sciri, opus
fecit quod opificē visibilitate sui manifestauit: Vt
per certum incertum posset sciri, & ille Deus om-
niū esse crederetur: qui hoc fecit, quod ab homi-
ne impossibile est fieri. Potuerūt ergo cognoscere,

B

huc

A Glossa orō
dinaria ad
locum à crea-
tura mūdi.

Roman. 1. 20.

Tom. 4. in
commen. 1.

B ca. episto a
ad Rom.

Quod notū
est Dei. Prī-
ma resōsio
vel modus
quo potuit
cognosce
Deus.